

Reis Romania juni 2017.

21 juni om 11.35 vertrokken, hoewel de planning was dat we pas in de loop van de avond zouden rijden. De reden was dat iemand een zonnesteek had opgelopen en zodoende de klus bij ons thuis niet kon afmaken.

Voor de "insiders" wat tijden: 3 uur later Keulen gepasseerd, om 20.00 waren we in Pension Poppel in Mitterrohrenstadt. Ontzettend veel vrachtverkeer en de nodige files vanwege "Bauarbeiten". De volgende dag om 08.45 vertrokken, om 11.11 de Duits-Oostenrijkse grens gepasseerd en het werd warm, zeg maar zeer warm. Zo nu en dan was de temperatuur 38 graden, toen we stilstonden werd het 42. De wegtemperatuur was 53 graden. Na nog even een shoppingcenter in Parndorf bezocht te hebben en de tank gevuld, slechts €1,17 de liter voor de benzine, waren we om 17.45 in Hongarije in Heygyeshalom waar we overnacht hebben.

In de ochtend hoefden we geen wekker te zetten want voor 06.00 ging het brandalarm af en dan ben je echt wakker. Gelukkig loos alarm maar toch zet het je weer scherp.

Om 08.45 zijn we gaan rijden, om 12.15 waren we aan de Roemeense grens en om 15.15 waren we in Hateg. Het laatste stukje ging over een bergpas en er zat een vrachtwagen voor ons dus hadden we alle tijd om van de omgeving te genieten. Temperatuur rond de 33 graden, buiten dan wel, binnen met de AC was het prima vertoeven.

Simona en Florica en de kleine Nathan waren thuis, bijgepraat en de kleine zijn boot van Noach gegeven. Helemaal in de wolken was de kleine van 8 maanden, vooral toen er nog geluid bij kwam. Inmiddels de klok een uur vooruit gezet.

Later kwam Liviu en Beni thuis en hebben buiten bijgepraat, uiteraard gaat het ook over de gemeentes van Liviu. Simona was jarig en in de avond kwamen er een 12 tal jongeren van de kerk voor een gezellige avond. Wij als ouderen zaten buiten in een rustiger hoek. Rond 22.00 hielden Tiny en ik het voor gezien, je bent tenslotte ook niet piepjong meer. De zaterdag zijn we met Florica, Simona en de kleine Nathan even de stad in geweest, temperatuur boven de 30 graden. Aan de ene kant wilden we het huis bekijken waar Beni en Simona kwamen te wonen en anderzijds zouden we kijken naar een "Pantoloni Scurs" voor mij want ik had thuis de verkeerde uit de kast getrokken. Uiteindelijk diverse gepast maar niets was volgens de toets-commissie goed, dus op naar het verbouwde huis boven de garage.

Daar was iemand bezig om een keuken te installeren inclusief de apparatuur. Uiteraard kijk ik, zoals bijna gewoonlijk, naar aansluitwaarden van de keukenapparatuur en zag dat er rond de 6000 watt door middel van een gewone stekker werd aangesloten. Dat zal niet lukken en ik weet ook dat als hier een stop niet goed meer is, er een draadje van de kop naar achteren in de stophouder wordt gedaan en dan springt de stop niet door maar de kans op brand is des te groter. Ik zei er wat van wat ik beter niet had kunnen doen want er kwam een hele discussie op gang. Er kwam nog iemand bij en die zei langs zijn neus weg dat ik zeker bij de brandweer was in Holland en die moesten niet zo zeuren. Hij had niet in de gaten dat ik toch wel wat Roemeens verstond. Om een lang verhaal kort te maken, er werd iemand gebeld die er verstand van had, en die zei dat het "pericole" was, dus gevaarlijk. Eindelijk, na ruim 90 minuten einde discussie en dat boven de 30 graden.

Zoals gebruikelijk werd rond 21.00 de warme hap opgediend, het is altijd weer even wennen maar als je daar door bent, dan valt het wel mee.

Zondag naar Paros vanwege het 25 jarig bestaan van het eerste kerkje dat we lieten bouwen. Destijds in 1991 was het ook heet bij de opening, de banken waren nog plakkerig van de verf maar een mooie dag en in de middag nog een doopdienst in de rivier. Nu was het ook warm.

Rond 10.00 kwamen we in Paros aan, aan de voorkant hing een groot spandoek met 25 jaar erop, in het kerkje was bijna geen plaats meer, behalve in het "voorgestoelte" waar

ikzelf geen liefhebber van ben. Maar nood breekt wet en tenslotte moet je toch ergens zitten.

We werden verwelkomt door Sergiu, de voorganger van onder meer Paros en Iunescu, de oudste. Sergiu vroeg langs zijn neus weg of er geen druk bij mij was om te komen. Ik had me voorgenomen om een jaar thuis te blijven, ook vanwege mijn ziekte maar ziedaar, mijn echtgenote overwon en achteraf goed ook.

Rond 10.00 begon de dienst en buiten verzamelden zich steeds meer mensen waaronder veel broeders en zusters uit naastgelegen dorpjes. We schatten dat er ruim 160 man was.

De dienst was goed, eerst een stukje historie van Paros hoe men samenkwam in een huis in de tijd van Ceaucescu, later werd het huis te klein en stelde een broeder, Petru, een stuk van zijn grond beschikbaar om daar een kerkje te bouwen. Daar was men mee begonnen maar financieel was het wat moeilijk. Toen kwamen de Hollanders in september 1991, we vernamen van de nood en hebben in Nederland de koppen bij elkaar gestoken en gecollecteerd, acties gevoerd en zodoende was het geld er waardoor men verder kon. Op 28 juni 1992 was de opening, Jan IJzelenberg en zijn vrouw en wij waren aanwezig bij de opening en in de middag nog een doopdienst.

Nu, 25 jaar later, is dat handjevol Christenen uitgegroeid naar een behoorlijke gemeente.

Geen entertainment maar puur door het Woord.

Er werd tijdens de dienst gezongen en het Woord werd gebracht door een viertal sprekers waaronder ik.

Handelingen 2:37-47 werd gelezen, "mannenbroeders", zeiden de rest van de apostelen tegen Petrus, "wat zullen wij doen"? En dan het simpele

antwoord: "Repent, Pocaiti-va oftewel bekeerd u". Ook die roep ging vandaag weer uit. Een andere spreker gaf

Hebr. 6:10-11 aan waar het gaat over dat God niet het werk vergeet en de liefde die getoond wordt inzake Zijn naam en dat aan de heiligen wordt gedaan.

Zelf haalde ik eerst aan de woorden die ik sprak 25 jaar terug, Psalm 127:1: Zo de Heer het huis niet bouwt, te vergeefs arbeiden deszelfs bouwlieden daaraan. Als de heer Zijn zegen niet geeft, stop dan maar, er is in de basis niet goed. Daarna heb ik aangehaald het stukje over de Hoeksteen, the Cornerstone, Rosh Pina. Dat is de basis van ons, dat moet de basis van ons leven zijn. Voordat je er erg in hebt was het al 13.00 geweest voordat de dienst was afgelopen. Iedereen werd uitgenodigd voor de maaltijd in het dorps huis dat net vergroot en vernieuwd was. Ooit hebben we daar eens een evangelisatiedienst gehouden, het was zo vol dat men de deuren eruit haalde zodat er meer mensen bij konden. Dat gebeurde ook nu. Wat een verschil met waar wij komen, de dienst mag niet te lang, niet te moeilijk en het liefst met een hoop muziek erbij. Zo blijf je inderdaad wel

bij de "melk" maar ik denk niet dat het bevorderlijk is voor het groeien in geloof. Na de maaltijd zijn we naar huis gegaan en mede vanwege de temperatuur was het eerst een siësta, de rest van de dag kwam er niet veel uit onze handen.

De maandag alsnog op zoek naar een korte broek. In de eerste zaak passen in een benauwd hokje met balen kleding, de tweede werd goed gekeurd. Gelukkig, dat hebben we gehad, dacht ik. Even later kwamen we bij br. Lucie die ook een kledingwinkelje heeft, wat bijgepraat en ja hoor, pantaloni scurs kwam naar boven. Wederom in een nog kleiner hokje passen met een nog hogere buitentemperatuur. Gelukt, probleem opgelost, had er nu twee.

Dinsdag was Tiny haar verjaardag, 70 jaar, een hele leeftijd maar dankzij de Heer gezond

van lijf en leden. Ze kreeg een paar prachtige bossen bloemen van Florica en Liviu en van Beni en Simona. Wat ze niet wist was dat er rond 19.00 een 15 tal broeders en zusters kwamen uit diverse gemeenten. We kennen elkaar al lange tijd en ook die kwamen met bloemen en leuke attenties. Toen kwam zr. Maritsa en haar man br. Emil met een gigantische taart, versierd met vlaggetjes en opschrift. Het leek wel een wagenwiel. Ze sprak haar dank uit voor al de jaren steun en de bemoedigingen om elk jaar weer hun op te zoeken en dat het alleen mogelijk was doordat Dumnezeu, de Heer, Zijn zegen hier op gaf. Het werd een prachtige avond met een gezamenlijke maaltijd en rond middernacht gingen de laatste gasten naar huis. Een dag die wij niet meer zullen vergeten, we zouden ons niet kunnen

herinneren dat we ooit met zoveel broeders en zusters op haar verjaardag samen waren. Woensdag moesten we naar Deva en Tiny en Florica zouden winkelen. Liviu moest naar het gemeentehuis en nog wat Electra spullen ophalen, dit naar aanleiding van de discussie over het aansluiten van een kookgroep. Ik liep met de dames mee, zij winkel in winkel uit, ik van de ene schaduwrijke plek naar de andere. Temperatuur boven de 35. Ik was blij dat de missie voor de ladies was geslaagd, Liviu de spullen had en wij naar huis konden.

De donderdag heb ik mij voorbereid voor de zondag, met name het vertalen van bepaalde woorden naar het Engels. Rond 12.30 moest ik naar de tandarts in het ziekenhuis. Tijdens de rit naar Roemenië had ik heerlijke koekjes mee gekregen maar er was er één wat harder dan de rest en dat kostte mij een stuk van een tand. Zr. Maritsa, zelf tandarts geweest, had dit geregeld. Ben benieuwd want zo'n held ben ik niet bij de tandarts.

Het was al warm maar toen de stoel bij de tandarts achterover ging kreeg ik het nog warmer. Na een half uur weer in de normale stand, een raar gevoel vanwege de verdoving die 2 uur later nog doorwerkte, maar de tandarts, een jonge man, had goed werk verricht en dat voor 100 Lei, is omgerekend nog geen €25,-. Daar kun je nog eens naar de tandarts voor gaan.

Vandaag is de moeder van Florica jarig, 73 geworden, en we gaan zo naar Mal, dat ligt net voor Carancebes. Daar aangekomen wachtte ons een uitgebreide maaltijd zoals het hier gewoonte is. Uiteraard bijpraten, hoe het in de gemeente gaat enz..

Rond 21.30 weer richting Hateg.

De vrijdag hebben we benut om ondanks de hitte een bezoek te brengen aan Nelly Vatan. Zeer verrast kwam zijn vrouw aanlopen en even later zaten wij, Tiny en ik, met de zoon en dochter om de tafel. Ze hadden net een jeugdweekend gehad met over de 100 jongeren. Goed om dat te horen. Er werd gelijk een afspraak gemaakt voor zaterdagavond 18.00. John wees ons op een prachtig gebied niet ver hier vandaan, rond de 40 km..

We zijn na afloop daar naartoe gereden en inderdaad, veel bochten die je op een enkele weg van 20 km. naar een bergtop brachten, daar moesten we nog 2 km. lopen maar vanwege de hitte, inmiddels 38 graden, hebben we vanuit de auto gekeken naar de omgeving. Ronduit prachtig. Op de top zou iets zijn wat te maken had met een stukje geschiedenis van Roemenië, de streek heette Sarmizegetusa Regia.

Na een poosje weer teruggereden en de maaltijd genuttigd, wat in het riviertje gelopen voor het huis van Liviu en Florica en rond 23.00 was het Noapte buna, welterusten. Van slapen kwam niet veel, het was enorm warm en de wind bracht geen verkoeling. Rond 04.00 werd Tiny niet lekker en dat zette door. De gehele dag wat geslapen en ook de afspraak bij Nelly Vatan ging wat haar betreft niet door.

Rond 18.00 zijn Liviu en ik naar br. Nelly toegegaan, hij had van alles op de BQ gebraden, een hele maaltijd stond gereed, het was goed om zo bij elkaar te zijn. Ik heb veel met John zijn zoon gesproken, over zaken die spelen in het wereldgebeuren. We zijn er allemaal van overtuigd dat de komst van de Heer aanstaande is. Rond 21.30 kreeg Liviu een telefoontje van br. John uit R.C.A., Republique Central Africa. Hij was in Roemenië en wilde aankomen. Dus

John heb ik al meermalen net 60 jaar, hij komt al meer heeft hier zijn opleiding in Boekarest waren Liviu elkaar, samen studeren, was John getrouwd, 5 kerk in Banqui, de 500 leden. Als hij verteld rebellen, dan draait je hart om de mensen, lees Maar de VN soldaten zijn men een vos opdraagt een resultaat laat zich raden. grote onrust zaait enz.. Dan en hebben nog heel veel

opbreken en naar huis. Br. ontmoet, een fijne man van dan 40 jaar in Roemenië en genoten. Op de Bijbelschool en hij de kamergenoten van samen evangeliseren. Nu kinderen en hij heeft een hoofdstad van R.C.A. van hoe het daar toegaat met de om. De VN stuurt soldaten Christenen, te beschermen. geselecteerd. Het is net alsof kippenren te bewaken, het Hoe de Franse regering daar leven wij nog heel beschut vrijheid.

Vanmorgen, zondag 2 juli, was Tiny zover opgeknapt dat ze meeding naar de kerk in Ciurla Mare, ook John ging mee. Het was een goed weerzien van beide zijden. De dienst begon om 10.00 en eindigde om 12.30. Er was een duo dat zong met begeleiding van muziek. Liviu las de tekst voor uit Rom. 8:21-31 SV En wij weten, dat dengenen, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede, [namelijk] dengenen, die naar [Zijn] voornemen geroepen zijn en verder. Daar ik de eerste spreker was kon ik daar op inhaken. "Alle dingen medewerken ten goede", makkelijk gezegd maar soms begrijp je het niet helemaal en heb je vraagtekens. Maar toch, het is wel zo. Daarna een kort uitstapje naar Jer. 10:21 SV Want de herders zijn onvernunftig geworden, en hebben den HEERE niet gezocht; daarom hebben zij niet verstandiglijk gehandeld, en hun ganse weide is verstrooid. Als je dit leest dan hoef je maar om je heen te kijken en weet je meer dan genoeg. Daarna heb ik Ps. 73 aangehaald waar diverse voorbeelden staan hoe het niet moet. Hoe vaak lijkt het niet dat het gras bij de burens groener is dan bij onszelf? Neem je eigen verantwoordelijkheid en zorg dat je niet struikelt of uitglijdt. Na mij kwam br. John en die sprak over verantwoordelijkheid, naar aanleiding wat ik had gezegd. We moeten onze verantwoording nemen, niet met een bocht eromheen. En dat gebeurt juist nu zo vaak, om de "lieve vrede" gaan we het uit de weg, maar dat is niet de weg. Br. John heeft nog veel plannen in Afrika. In Roemenië had hij via een bevriende broeder een vrachtwagen op de kop getikt, in Ciurla Mare kreeg hij van br. Simmy een draagbare aggregaat mee. Na de dienst werden we uitgenodigd bij br. Simmy en zijn vrouw Alina, ze werken beide normaliter in Wenen maar zijn regelmatig in hun huis in Ciurla Mare. Ook hun kinderen, 2 jongens waren mee. Rond 15.00 naar Hateg om toch nog even de oogjes aan de binnenkant te bekijken en om 18.00 werden wij, br. Liviu en ik, weer in Stei in de gemeente verwacht. Br. John ging met Florica in Hateg naar de kerk en Tiny hield de wacht thuis, toch nog niet helemaal opgeknapt.

In Stei kwamen we middenin een stevige discussie terecht van enkele zusters. Het bleek dat een broeder bij een ander op een niet leuke manier te verstaan had gegeven dat hij een Orthodox aandenken in zijn huis had. Het bleek het huis te zijn van zijn vader en moeder, die waren Orthodox, maar hijzelf was Baptist. Het liep toen zo hoog op dat de vermanende broeder zei dat hij niet meer in de kerk hoefde te komen en dat gebeurde dus ook. Niet erg handig aangepakt en hoe was het ook al weer? De bekende splinter en balk? Wij beiden hebben daarop ingehaakt en om 19.30 was de dienst afgelopen. Toen naar zr. Sophia om de maaltijd te gebruiken. Tiny en ik kennen haar al zo lang en we weten dat ze het niet breed heeft maar dan toch nog haar kleindochter wat tegemoetkomt. Dat is Emma, haar ouders en oma stierven allen kort na elkaar. Het gaat goed met haar, studeert in Arad en werkt tussendoor in het ziekenhuis aldaar. Dana, de jongste dochter van Sophia, was hier ook en zij had de maaltijd in orde gemaakt. Ze maakte zich zorgen over de oudste kleinzoon, Olympiu, van Sophia, hij had een goede baan in Wenen, is getrouwd en in september verwacht zijn vrouw de tweede kleine, maar ineens kreeg hij het in zijn hoofd om terug te gaan naar Tustea om bij een elektriciteitsmaatschappij te gaan werken maar die werd overgenomen. Ook hier was het: "lastin, first out", en daar sta je dan. Hij had geen zin meer om te gaan werken. Liviu en ik zouden hem na de maaltijd gaan opzoeken, het bleek later dat er niemand thuis was. Ook dat gezin hadden we op weg geholpen maar we vinden wel dat jezelf ook initiatief mag tonen. Helaas. Onderweg naar Hateg had ik Liviu gevraagd om nog even bij br. Vasile te kijken in Ciurla Mare, hij is gedeeltelijk verlamt na een herseninfarct. Ook wilde ik bij br. Danny kijken omdat

ik hem gemist had in de kerk. Br. Vasily hilde toen ik binnen kwam, had hij nooit verwacht. Het is goed om zo naar elkaar om te zien, na even wat gepraat te hebben was het op naar Danny. Zie ons vorig schrijven van 2016. Inmiddels begon het wat te regenen, heerlijk zoals de lucht dan ruikt. Bij Danny werd alles buiten de deur afgehandeld, geen uitnodiging, zijn vrouw erbij en dat ging pittig tegen elkaar in. Hij voelde zich in de steek gelaten door de gemeente, ook door het dorp en door Liviu. Mijn Roemeens is niet best maar ik kon wel het een en ander volgen en haakte daarop in. Nou ja, het was alsof Liviu hem niet meer wilde zien. Dat is dus niet zo. Het is moeilijk maar als je als oudste broeders en zusters de deur gaat wijzen in een gemeente terwijl ze openlijk hun spijt hebben betuigd, dan moet je niet vreemd opkijken dat het gevolgen heeft. Hij was nu zelf met zijn vrouw weggegaan en dan moet je niet de schuld bij een ander leggen. Het is en blijft een trots volk de Roemeen, maar dat mag wel. Zodoende kwamen we erg laat in Hateg aan en hebben we toch nog een uurtje onder het afdak kunnen zitten terwijl John uit Afrika bijna in winterkledij zat. Het was nog pittig warm.

De volgende dag eerst een vignette voor de auto gekocht, de koffer gepakt, afscheid genomen van allen en op naar Hongarije voor een paar dagen in Kerekegyhaza, in de buurt van Kecsgemet. Om 12.30 vertrokken, om 15.00 aan de Hongaarse grens en om 16.15 waren we op ons vakantieadres.

Even geen Roemeens maar gewoon samen genieten van de omgeving. Dat hebben we volop kunnen doen, op zandpaden dwars over de poesta heen en maar hopen dat je weer op een begaanbare weg uitkomt. Prachtige flora en fauna gezien waaronder voor mij voor het eerst een vogel, de hop. Schitterende beekjes met forel die libellen zo vanuit het water uit de lucht pikten.

Zaterdag 8 juli waren we om 05.00 op, de tassen gepakt, een bakje koffie en op weg.

Om 09.00 de Hongaars-Oostenrijkse grens, om 13.10 de Oostenrijks-Duitse grens met behoorlijke controle en dan alleen maar rijden. Het viel me af het hele stuk, kwam ook omdat het rond 20.00 nog steeds 32 graden was. Uiteindelijk waren we om 00.10 thuis, gauw de auto leeghalen want je hebt kans dat anderen dat voor je doen en dan in je eigen mandje. Lekker slapen doe je niet want je bent te druk in je hoofd.

Zondagmorgen weer in je gemeente, dat voelt vertrouwd, tussen je broeders en zusters zijn.

Totaal hadden we deze reis ruim 4500 km. gereden, het was een gezegende reis waarbij wij zeker de bescherming van de Heer hebben ervaren, ook de wijsheid die Hij je geeft tijdens het rijden en we mogen terugkijken op een fijne gezegende tijd met de broeders en zusters.

Hartelijke groet,

Tiny en Martien Bosch.